

Il-Ġurnal Uffiċjali

L 177

ta' l-Unjoni Ewropea

Volum 51

Edizzjoni bil-Malti

Legiżlazzjoni
4 ta' Lulju 2008

Werrej

 I *Atti adottati skond it-Trattati tal-KE/Euratom li l-pubblikazzjoni tagħhom hija obligatorja*
REGOLAMENTI

- ★ **Regolament (KE) Nru 592/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Ġunju 2008 li jemenda r-Regolament (KEE) tal-Kunsill Nru 1408/71 dwar l-applikazzjoni ta' l-iskemi tas-sigurtà soċjali għall-persuni impjegati, għall-persuni li jahdmu għal rashom u l-membri tal-familja tagħhom li jiċċaqilqu għewwa l-Komunità ⁽¹⁾ .....** 1
- ★ **Regolament (KE) Nru 593/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Ġunju 2008 dwar il-liġi applikabbli għall-obbligazzjonijiet kuntrattwali (Ruma I) .....** 6

⁽¹⁾ Test b'relevanza għaż-ŻEE

I

(Atti adottati skond it-Trattati tal-KE/Euratom li l-pubblikazzjoni tagħhom hija obligatorja)

REGOLAMENTI

REGOLAMENT (KE) NRU 592/2008 TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

tas-17 ta' Ġunju 2008

li jemenda r-Regolament (KEE) tal-Kunsill Nru 1408/71 dwar l-applikazzjoni ta' l-iskemi tas-sigurtà soċjali għall-persuni impjegati, għall-persuni li jahdmu għal rashom u l-membri tal-familja tagħhom li jiċċaqilqu għewwa l-Komunità

(Test b'relevanza għaž-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat li jstabilixxi l-Komunità Ewropea, u b'mod partikulari l-Artikoli 42 u 308 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽¹⁾,

Wara li kkonsultaw il-Kumitat tar-Regjuni,

Waqf li jaġixxu skond il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 251 tat-Trattat ⁽²⁾,

Billi:

- (1) Sabiex jittiehed kont tal-bidliet legiżlattivi li saru f'ċerti Stati Membri, huwa neċessarju li jiġu adattati ċerti annessi tar-Regolament (KEE) Nru 1408/71 ⁽³⁾.

- (2) Huwa meħtieġ għalhekk li jiġi emendat ir-Regolament (KEE) Nru 1408/71.

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

Artikolu 1

L-Annessi I, II, IIa, III, IV, VI u VIII ta' Regolament (KEE) Nru 1408/71 huma emendati skond l-Anness għal dan ir-Regolament.

Artikolu 2

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħħ fit-tielet jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu fil-*Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea*.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi Strasburg, 17 ta' Ġunju 2008.

Għall-Parlament Ewropew

Il-President

H.-G. PÖTTERING

Għall-Kunsill

Il-President

J. LENARČIČ

⁽¹⁾ Opinjoni tal-25 ta' Ottubru 2007 (ĠU C 44, 16.2.2008, p. 106).

⁽²⁾ Opinjoni tal-Parlament Ewropew tal-15 ta' Jannar 2008 (għadha mhix ippublikata fil-*Ġurnal Uffiċjali*) u Deċiżjoni tal-Kunsill ta' l-14 ta' Mejju 2008.

⁽³⁾ ĠU L 149, 5.7.1971, p. 2. Ir-Regolament kif emendat l-aħhar bir-Regolament (KE) Nru 1992/2006 (ĠU L 392, 30.12.2006, p. 1).

ANNEX

L-Annessi għar-Regolament (KEE) Nru 1408/71 huma emendati kif ġej:

1. L-Anness I huwa emendat kif ġej:

(a) Fparti I, taht l-intestatura "J. L-IRLANDA", it-test huwa ssostitwit bit-test li ġej:

1. Kull persuna li, b'mod obligatorju jew volontarju, hija assigurata skond id-dispożizzjonijiet tat-Taqsimiet 12, 24 u 70 ta' l-Att Konsolidat dwar il-Protezzjoni Soċjali tal-2005 (Social Welfare Consolidation Act 2005) għandha tkun kkunsidrata bħala haddiem impjegat, fis-sens ta' l-Artikolu 1 punt a) ii) tar-Regolament.
2. Kull persuna li, b'mod obligatorju jew volontarju, hija assigurata skond id-dispożizzjonijiet tat-Taqsimiet 20 u 24 ta' l-Att Konsolidat dwar il-Protezzjoni Soċjali tal-2005 (Social Welfare Consolidation Act 2005) għandha tkun kkunsidrata bħala haddiem li jahdem għal rasu, fis-sens ta' l-Artikolu 1 punt a) ii) tar-Regolament.”;

(b) parti II hija emendata kif ġej:

(i) taht l-intestatura "J. L-IRLANDA" it-test huwa ssostitwit bit-test li ġej:

“Fl-applikazzjoni tar-Regolament u sabiex jiġi ddeterminat id-dritt għall-benefiċċji in natura għal mard u l-maternità, it-terminu 'membru tal-familja' għandu jfisser kull persuna kkunsidrata bħala dipendenti fuq persuna impjegata jew persuna li tahdem għal rasha għall-applikazzjoni ta' l-Att dwar is-Sahha 1947 sa 2004.”;

(ii) taht l-intestatura "P. L-UNGERIJA" it-test huwa ssostitwit bit-test li ġej:

“Sabiex jiġi determinat id-dritt għall-benefiċċji in natura skond id-dispożizzjonijiet tal-Kapitolu 1 tat-Titolu III tar-Regolament, it-terminu 'membru tal-familja' għandu jfisser konjugu jew wild dipendenti kif definit fl-Artikolu 685 (b) tal-Kodiċi Civili.”;

2. L-Anness II huwa emendat kif ġej:

(a) F parti I, taht l-intestatura "I. FRANZA" it-test huwa ssostitwit bit-test li ġej:

“L-iskemi ta' benefiċċji supplimentari għal persuni li jahdmu għal rashom fix-xogħol artiġanali, industrijali, kummerċjali jew professjonisti, l-iskemi supplimentari ta' l-assigurazzjoni tax-xjuħ għall-persuni professjonisti li jahdmu għal rashom, l-iskemi supplimentari ta' assigurazzjoni li jkopru l-invalidita' u l-mewt ta' persuni professjonisti li jahdmu għal rashom u l-iskemi ta' benefiċċji supplimentari tax-xjuħ għat-tobba u l-awżiljarji mediċi b'kuntratt kif imsemmija rispettivament fl-Artikoli L.615-20, L.644-1, L.644-2, L.645-1 u L.723-14 tal-Kodiċi tas-Sigurtà Soċjali.”;

(b) F parti II, l-intestatura "T. IL-POLONJA" hi ssostitwita bit-test li ġej:

“Għotja unika għal twelid (l-Att dwar il-benefiċċji għall-Familja).”;

3. Fl-Anness IIa, taht l-intestatura "J. L-IRLANDA" it-test huwa ssostitwit bit-test li ġej:

- (a) Allowance għal min qed ifittex xogħol (l-Att konsolidat ta' l-2005 dwar il-protezzjoni soċjali, Parti 3, Kapitolu 2);
- (b) Pensjoni ta' l-Istat (mhux kontributorja) (l-Att konsolidat ta' l-2005 dwar il-protezzjoni soċjali, Parti 3, Kapitolu 4);
- (c) Pensjoni ta' l-armla (mhux kontributorja) u ta' l-armel (mhux kontributorja) (l-Att konsolidat ta' l-2005 dwar il-protezzjoni soċjali, Parti 3, Kapitolu 6);
- (d) Allowance għal dizabbiltà (l-Att konsolidat ta' l-2005 dwar il-protezzjoni soċjali, Parti 3, Kapitolu 10);
- (e) Allowance għall-mobilità (l-Att ta' l-1970 dwar is-sahha, Taqsima 61);
- (f) Pensjoni għall-ghomja (l-Att konsolidat ta' l-2005 dwar il-protezzjoni soċjali, Parti 3, Kapitolu 5).”;

4. L-Anness III, parti A, hi emendata kif ġej:
- (a) fil-punt 16 “IL-ĠERMANJA – L-UNGERIJA”, t-test huwa sostitwit bit-test li ġej:
- “(a) L-Artikolu 40(1), punt b), tal-Konvenzjoni dwar is-Sigurtà Soċjali tat-2 ta’ Mejju 1998.
- (b) punt 16 tal-Protokoll Konkludenti ta’ l-imsemmija Konvenzjoni.”;
- (b) fil-punt 28, taht l-intestatura “L-UNGERIJA – L-AWSTRJIJA”, t-test huwa sostitwit bit-test li ġej:
- “L-Artikolu 36(3) tal-Konvenzjoni dwar is-Sigurtà Soċjali tal-31 ta’ Marzu 1999.”;
5. L-Anness IV huwa emendat kif ġej:
- (a) parti A, hi emendata kif ġej:
- (i) taht l-intestatura “J. L-IRLANDA” it-test huwa sostitwit bit-test li ġej:
- “Parti 2, Kapitolu 17, l-Att konsolidat ta’ l-2005 dwar il-protezzjoni soċjali.”;
- (ii) taht l-intestatura “R. L-OLANDA”, huwa miżjud il-punt li ġej:
- “(ċ) de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen – (ix-Xogħol u l-Introjtu skond l-Att dwar il-Kapaċità tax-Xogħol) (WIA) ta’ l-10 ta’ Novembru 2005”;
- (b) parti C, hi emendata kif ġej:
- (i) taht l-intestatura “P. L-UNGERIJA” it-test huwa sostitwit bit-test li ġej:
- “Xejn.”;
- (ii) taht l-intestatura “S. L-AWSTRJIJA” it-test huwa sostitwit bit-test li ġej:
- “1. Kull applikazzjoni għal benefiċċju skond l-Allgemeines Sozialversicherungsgesetz – (l-Att dwar is-Sigurtà Soċjali Ġenerali) (ASVG), il- Gewerbliches Sozialversicherungsgesetz – (l-Att dwar l-Assigurazzjoni Soċjali għal Persuni li jaħdmu fl-Industrija) (GSVG) u l- Bauern-Sozialversicherungsgesetz (l-Att dwar l-Assigurazzjoni Soċjali għall-Bdiewa) (BSVG), sakemm l-Artikoli 46b u 46c tar-Regolament ma japplikawx.
2. L-applikazzjonijiet kollha relatati mal-benefiċċji li ġejjin abbażi ta’ kont pensjonistiku taht l-Allgemeines Pensionsgesetz (l-Att dwar il-Pensjonijiet Ġenerali) (APG), sakemm l-Artikoli 46b u 46c tar-Regolament ma japplikawx.
- (a) pensjonijiet tax-xjuħija;
- (b) pensjonijiet ta’ invalidità;
- (ċ) pensjonijiet għas-superstiti, b’riserva li ebda żieda tal-benefiċċju li tirriżulta f’xhur ta’ assigurazzjoni addizzjonali ma għandha tiġi kkalkulata taht l-Artikolu 7(2) ta’ l-APG.”;
6. L-Anness VI huwa emendat kif ġej:
- (a) taht l-intestatura “C. ID-DANIMARKA”, it-test huwa sostitwit bit-test li ġej:
- (i) f’punt 6, il-kliem “ta’ l-20 ta’ Diċembru 1989” huma mħassra;
- (ii) punt 11 huwa sostitwit bit-test li ġej:
- “11. Il-benefiċċju temporanju mogħti lil dawk qiegħda li kienu ibbenefikaw mill-iskema ‘flexjob’ (ledighedsydelse) (skond l-Att dwar il-Politika Soċjali Attiva) taqa’ taht id-dispożizzjonijiet tat-Titolu III, Kapitolu 6 (benefiċċji għall-qgħad). F’dak li jikkonċerna lil dawk li huma qiegħda li jmorru fi Stat Membru ieħor, id-dispożizzjonijiet ta’ l-Artikoli 69 u 71 tar-Regolament japplikaw meta l-Istat Membru kkonċernat għandu skemi simili li japplikaw għall-istess kategorija ta’ persuni.”;

- (b) taht l-intestatura "R. L-OLANDA", it-test ghandu jiġi emendat kif ġej:
- (i) il-punt 1(a)(ii) huwa sostitwit b'dan li ġej:
- "(ii) sakemm m'humiex inkluzi fil-punt (i), il-membri tal-familja ta' persunal militari attiv li qed jgħixu fi Stat Membru ieħor u persuni li huma residenti fi Stat Membru ieħor u li skond ir-Regolament huma intitolati għall-kura tas-sahha fl-istat ta' residenza tagħhom, l-Olanda tkun responsabbli għall-ispejjeż";
- (ii) il-punt 1(c) huwa sostitwit b'dan li ġej:
- "(c) Id-dispożizzjonijiet taż-Zorgverzekeringwet (l-Att dwar l-Assigurazzjoni tal-Kura tas-Sahha) u ta' l-Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (l-Att Ġenerali dwar Spejjeż Mediċi Eċċezzjonali) li jikkonċernaw ir-responsabilità għall-pagamenti ta' kontribuzzjonijiet għandhom japplikaw għall-persuni msemmija fil-punt (a) u għall-membri tal-familji tagħhom. Fir-rigward ta' membri tal-familja, il-kontribuzzjonijiet jithallsu mill-persuna li mingħandha joriġina d-dritt għall-kura tas-sahha, bl-eċċezzjoni tal-membri tal-familja ta' staff militari li jgħixu fi Stat Membru ieħor li se jhallsu direttament.";
- (iii) punt 4 huwa sostitwit b' dan li ġej:
- "4. L-applikazzjoni tal-liġi Olandiża relatata ma' l-invalidità tax-xogħol
- (a) Kull haddiem impjegat jew li jahdem għal rasu li ma jkunx għadu assigurat taht l-Algemene Arbeidsongeschiktheidswet – (l-Att dwar id-Diżabbilta' Ġenerali) (AAW) tal-11 ta' Diċembru 1975, il-Wet Arbeidsongeschiktheidsverzekering Zelfstandigen (l-Att dwar Benefiċċji ta' Diżabbilta' għal Persuni li jahdmu għal rashom) (WAZ) ta' l-24 ta' April 1997, il-Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering (l-Att dwar l-Assigurazzjoni ta' diżabbilta') (WAO) tat-18 ta' Frar 1966 jew il-Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (l-Att dwar ix-Xogħol u d-Dhul skond il-Kapaċita' tax-Xogħol) (WIA) ta' l-10 ta' Novembru 2005 hu kkunsidrat li huwa meta r-riskju jimmaterjalizza, għall-finijiet ta' l-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet tat-Titolu III Kapitolu 3 tar-Regolament, jekk dik il-persuna tkun assigurata għal dan l-istess riskju skond il-liġi ta' Stat Membru ieħor jew, fin-nuqqas ta' dan, f'każ fejn il-benefiċċju ikun dovut għall-istess riskju skond il-liġi ta' Stat Membru ieħor. Madankollu, din il-kondizzjoni ta' l-aħhar għandha titqies imwettqa fil-każ imsemmi fl-Artikolu 48(1).
- (b) Jekk skond punt a), il-persuna kkonċernata jkollha dritt għal benefiċċju ta' invalidità Olandiża, dan il-benefiċċju għandu jithallas, skond ir-regoli previsti fl-Artikolu 46(2), tar-Regolament:
- (i) skond id-dispożizzjonijiet tal-WAO jekk l-aħhar attività mwettqa mill-persuna kkonċernata, qabel ma sehhet l-invalidità tax-xogħol, kienet bhala persuna impjegata skond l-Artikolu 1, punt a), tar-Regolament, jekk l-invalidità tax-xogħol sehhet qabel l-1 ta' Jannar 2004. Jekk l-invalidità tax-xogħol sehhet fl-1 ta' Jannar 2004 jew wara din id-data, l-ammont ta' dan il-benefiċċju jiġi kkalkulat abbażi tal-WIA;
- (ii) skond id-dispożizzjonijiet tal-WAZ jekk l-aħhar attività mwettqa mill-persuna kkonċernata, qabel ma sehhet l-invalidità tax-xogħol, ma kinetx bhala persuna impjegata skond l-Artikolu 1(a) tar-Regolament.
- (c) Għall-kalkolu tal-benefiċċji mhallsa skond il-WAO, skond il-WIA jew skond il-WAZ, l-istituzzjonijiet Olandiżi għandhom jikkunsidraw:
- perjodi ta' xogħol b'salarju u perjodi kkunsidrati bhala tali imwettqa fl-Olanda qabel l-1 ta' Lulju 1967;
  - perjodi ta' assigurazzjoni mwettqa taht il-WAO;
  - perjodi ta' l-assigurazzjoni mwettqa mill-persuna kkonċernata wara l-età ta' hmistax-il sena taht l-AAW sakemm dawn ma jikkoincidux ma' perjodi ta' assigurazzjoni mwettqa taht il-WAO;
  - perjodi ta' assigurazzjoni mwettqa skond il-WAZ;
  - perjodi ta' assigurazzjoni mwettqa skond il-WIA.
- (d) Fil-kalkolu tal-benefiċċju ta' invalidità Olandiż skond l-Artikolu 40(1) tar-Regolament, l-istituzzjonijiet Olandiżi, ma jikkunsidrawx bhala supplimenti daww is-supplimenti mogħtija taht il-liġi dwar is-supplimenti. Id-dritt għal dan is-suppliment u l-ammont tiegħu huma kalkulati esklussivament abbażi tad-dispożizzjonijiet tal-Liġi dwar is-Supplimenti.";

(ċ) taht l-intestatura "S. L-AWSTRIJA", ghandu jżied il-punt li ġej:

"10. Għall-kalkolu ta' l-ammont teoretiku f'dawk li huma l-benefiċċji bbażati fuq il-kont pensjonistiku skond l-Allgemeines Pensionsgesetz (l-Att dwar il-Pensjonijiet Ġenerali) (APG) għall-finijiet ta' l-Artikolu 46(2), l-istituzzjoni kompetenti tikkunsidra, għal kull xahar imwettaq ta' assigurazzjoni taht il-liġi ta' Stati Membri oħra, dak il-porzjon ta' kreditu totali determinat skond l-APG fid-data ta' referenza li tikkorrispondi mal-kwozjent tal-kreditu totali u tan-numru tax-xhur ta' assigurazzjoni li fuqu jiġi bbażat il-kreditu totali.";

7. fl-Anness VIII, taht l-intestatura "J. L-IRLANDA", it-test huwa sostitwit bit-test li ġej:

"Il-benefiċċju għat-tfal, il-ħlas tat-tutor (kontributorju) u ż-żiediet tal-pensjoni tan-nisa romol (kontributorja) u tal-pensjoni ta' l-irġiel romol (kontributorja) dovuti għat-tfal eliġibbli taht l-Att Konsolidat dwar il-Protezzjoni Soċjali tal-2005 u l-emendi sussegwenti tiegħu."

REGOLAMENT (KE) NRU 593/2008 TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

tas-17 ta' Ġunju 2008

dwar il-liġi applikabbli għall-obbligazzjonijiet kuntrattwali (Ruma I)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ewropea, u partikolarment l-Artikolu 61(c) u t-tieni inċiż ta' l-Artikolu 67(5) tiegħu,

Wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽¹⁾,

Filwaqt li jaġixxu skond il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 251 tat-Trattat ⁽²⁾,

Billi:

- (1) Il-Komunità stabbilixxiet għaliha stess l-ghan li żżomm u tiżviluppa spazju ta' liberta', sigurtà u ġustizzja. Sabiex jiġi progressivament stabbilit tali spazju, il-Komunità għandha tadotta partikolarment miżuri relatati mal-koperazzjoni ġudizzjarja f'materji ċivili li jkollhom impatt transkonfinali sa fejn dan ikun meħtieġ għall-funzjonament korrett tas-suq intern.
- (2) Skond l-Artikolu 65(b) tat-Trattat, dawn il-miżuri għandhom jinkludu dawk li jipromwovu l-kompatibbiltà tar-regoli applikabbli fl-Istati Membri li jikkonċernaw il-konflitt tal-liġijiet u ġurisdizzjoni.
- (3) Waqt il-laqgħa tiegħu f'Tampere fil-15 u s-16 ta' Ottubru 1999, il-Kunsill Ewropew approva l-prinċipju tar-rikonossiment reċiproku tas-sentenzi u ta' deċiżjonijiet ohra ta' awtoritajiet ġudizzjarji bhala s-sisien tal-koperazzjoni ġudizzjarja f'materji ċivili u stieden lill-Kunsill u lill-Kummissjoni sabiex jadottaw programm ta' miżuri sabiex jiġi implimentat dan il-prinċipju.
- (4) Fit-30 ta' Novembru 2000, il-Kunsill adotta programm kongunt tal-Kummissjoni u tal-Kunsill ta' miżuri għall-implimentazzjoni tal-prinċipju ta' rikonossiment reċiproku tad-deċiżjonijiet f'materji ċivili u kummerċjali ⁽³⁾. Il-programm jidentifika miżuri relatati ma' l-armonizzazzjoni tar-regoli tal-konflitt tal-liġijiet bhal dawk li jiffaċilitaw ir-rikonossiment reċiproku tas-sentenzi.
- (5) Il-Programm ta' l-Aja ⁽⁴⁾, adottat mill-Kunsill Ewropew fil-5 ta' Novembru 2004, talab li attivament isir xogħol fuq ir-regoli tal-konflitti tal-liġijiet dwar l-obbligazzjonijiet kuntrattwali ("Ruma I").
- (6) Il-funzjonament korrett tas-suq intern jeħtieġ li r-regoli tal-konflitt tal-liġijiet fis-seħh fl-Istati Membri jindikaw l-istess liġi nazzjonali, irrispettivament mill-pajjiż tal-qorti li fiha tiġi preżentata l-azzjoni, sabiex jitjiebu l-prevedibbiltà tar-riżultat tal-litigazzjoni, iċ-ċertezza ġuridika u l-moviment liberu tas-sentenzi.
- (7) L-ambitu sostantiv u d-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament għandhom ikunu konsistenti mar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 44/2001 tat-22 ta' Diċembru 2000 dwar ġurisdizzjoni u rikonossiment u eżekuzzjoni ta' sentenzi f'materji ċivili u kummerċjali ("Brussell I") ⁽⁵⁾ u r-Regolament (KE) Nru 864/2007 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Lulju 2007 dwar il-liġi applikabbli għall-obbligazzjonijiet mhux kuntrattwali ("Ruma II") ⁽⁶⁾.
- (8) Ir-relazzjonijiet familjari għandhom ikopru filjazzjoni, żwieġ, affinità u qraba kollaterali. Ir-referenza fl-Artikolu 1(2) għal relazzjonijiet li jkollhom effetti komparabbli ma' relazzjonijiet ta' żwieġ u familjari ohra għandha tiġi interpretata skond il-liġi ta' l-Istat Membru fejn il-qorti ġiet ipreżentata bil-każ.
- (9) L-obbligazzjonijiet li jirriżultaw minn kambjali, ċekkijiet, promissory notes u strumenti negozjabbli ohra għandhom ikopru wkoll poloz ta' kargu sa fejn l-obbligazzjonijiet taht il-polza ta' kargu jirriżultaw mill-karattru negozjabbli tagħha.
- (10) L-obbligazzjonijiet li jirriżultaw minn trattativi qabel il-konklużjoni ta' kuntratt huma koperti mill-Artikolu 12 tar-Regolament (KE) Nru 864/2007. Għalhekk, l-obbligazzjonijiet ta' dan it-tip għandhom ikunu esklużi mill-ambitu ta' dan ir-Regolament.
- (11) Il-libertà tal-partijiet li jagħzlu l-liġi applikabbli għandha tkun parti ewlenija mis-sisien tas-sistema tar-regoli tal-konflitt tal-liġijiet fil-materja ta' l-obbligazzjonijiet kuntrattwali.
- (12) Il-ftehim bejn partijiet sabiex tingħata ġurisdizzjoni eskklusiva lil waħda jew aktar mill-qorti jew tribunali ta' Stat Membru sabiex jiġu deċiżi disputi taht il-kuntratt għandu jkun wiehed mill-fatturi li għandhom jitqiesu fid-determinazzjoni ta' jekk ġietx murija b'mod ċar l-għażla tal-liġi.
- (13) Dan ir-Regolament ma jipprekludix lill-partijiet milli jinkorporaw permezz ta' referenza fil-kuntratt tagħhom sistema legali mhux ta' Stat Membru jew konvenzjoni internazzjonali.

⁽¹⁾ ĠU C 318, 23.12.2006, p. 56.

⁽²⁾ Opinjoni tal-Parlament Ewropew tad-29 ta' Novembru 2007 (għadha mhijiex pubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali) u Deċiżjoni tal-Kunsill tal-5 ta' Ġunju 2008.

⁽³⁾ ĠU C 12, 15.1.2001, p. 1.

⁽⁴⁾ ĠU C 53, 3.3.2005, p. 1.

⁽⁵⁾ ĠU L 12, 16.1.2001, p. 1. Ir-Regolament kif emendat l-aħhar bir-Regolament (KE) 1791/2006 (ĠU L 363, 20.12.2006, p. 1).

⁽⁶⁾ ĠU L 199, 31.7.2007, p. 40.

- (14) Jekk il-Komunità tadotta fi strument ġuridiku adatt regoli ta' liġi kuntrattwali sostantiva, inklużi termini u kondizzjonijiet standard, tali strument jista' jipprovdi li l-partijiet jistgħu jaqgħu li japplikaw dawk ir-regoli.
- (15) Fejn tkun saret għażla ta' liġi u l-elementi l-oħra kollha rilevanti għas-sitwazzjoni jkunu jinsabu f'pajjiż divers mill-pajjiż li tiegħu intgħażlet il-liġi, l-għażla tal-liġi m'għandhiex tippregudika l-applikazzjoni ta' dispożizzjonijiet tal-liġi ta' dak il-pajjiż li minnhom ma tistax issir deroga bi ftehim. Din ir-regola għandha tapplika kemm jekk l-għażla tal-liġi kienet akkumpanjata minn għażla ta' qorti jew tribunal kif ukoll jekk le. Ghalkemm ma kienet mahsuba l-ebda bidla sostantiva meta mqabbel ma' l-Artikolu 3(3) tal-Konvenzjoni dwar il-Liġi Applikabbli għal Obbligazzjonijiet Kuntrattwali⁽¹⁾ (il-Konvenzjoni ta' Ruma), it-test ta' dan ir-Regolament ġie kemm jista' jkun allinjat ma' l-Artikolu 14 tar-Regolament (KE) Nru 864/2007.
- (16) Sabiex jagħtu kontribut għall-għan ġenerali ta' dan ir-Regolament – iċ-ċertezza ġuridika – fiż-żona ta' ġustizzja Ewropea, ir-regoli ta-konflitt tal-liġijiet għandhom ikunu ta' livell għoli ta' prevedibbiltà. Madankollu, il-qrati għandhom iżommu grad ta' diskrezzjoni sabiex jiddeterminaw il-liġi li tipprezenta l-eqreb rabtiet mas-sitwazzjoni.
- (17) Sa fejn tkun konċernata l-liġi applikabbli fin-nuqqas ta' għażla, il-kunċetti ta' "forniment ta' servizzi" u "bejgħ ta' oġġetti" għandhom jkunu interpretati bl-istess mod meta jiġi applikat l-Artikolu 5 tar-Regolament (KE) Nru 44/2001 sa fejn il-bejgħ ta' oġġetti u l-forniment ta' servizzi ikunu koperti minn dak ir-Regolament. Ghalkemm kuntratti ta' konċessjoni u ta' distribuzzjoni huma kuntratti għal servizzi, huma s-sugġett ta' regoli speċifiċi.
- (18) Sa fejn il-liġi applikabbli fin-nuqqas ta' l-għażla hija konċernata, is-sistemi multilaterali għandhom ikunu dawk fejn jitwettaq kummerċ, bhas-swieq regolati u l-facilitajiet multilaterali ta' kummerċ kif imsemmija fl-Artikolu 4 tad-Direttiva 2004/39/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' April 2004 dwar is-swieq fl-istrumenti finanzjarji⁽²⁾, kemm jekk jiddipendu fuq kontroparti ċentrali kif ukoll jekk le.
- (19) Fejn ma saret l-ebda għażla tal-liġi, il-liġi applikabbli għandha tiġi stabbilita skond ir-regola speċifikata għat-tip partikolari ta' kuntratt. Meta l-kuntratt ma jistax jiġi kategorizzat bħala wiehed mit-tipi speċifikati jew meta l-elementi tiegħu jaqgħu taht iktar minn wiehed mit-tipi speċifikati, għandu jiġi regolat mil-liġi tal-pajjiż fejn il-parti li tkun meħtieġa twettaq il-prestazzjoni karatteristika tal-kuntratt ikollha r-residenza abitwali. Fil-każ ta' kuntratt li jikkonsisti minn pakkett ta' drittijiet u obbligazzjonijiet kapaċi li jkunu kategorizzati li jaqgħu fi hdan iktar minn wiehed mit-tipi speċifikati ta' kuntratt, il-prestazzjoni karatteristika tal-kuntratt għandha tiġi stabbilita wara li jiġi kkunsidrat iċ-ċentru ta' gravità tagħha.
- (20) Meta l-kuntratt ikun manifestament marbut aktar ma' pajjiż iehor għajr dak indikat fl-Artikolu 4(1) jew (2), klawżola liberatorja għandha tipprovdi li għandha tapplika l-liġi ta' dak il-pajjiż l-iehor. Sabiex jiġi determinat dak il-pajjiż, għandu jitqies, inter alia, jekk il-kuntratt konċernat għandux relazzjoni mill-qrib hafna ma' kuntratt jew kuntratti oħra.
- (21) Fin-nuqqas ta' għażla, meta l-liġi applikabbli ma tistax tiġi stabbilita fuq il-bażi tal-fatt li l-kuntratt jista' jiġi kategorizzat bħala wiehed mit-tipi speċifikati jew bħala l-liġi tal-pajjiż ta' residenza abitwali tal-parti li tkun meħtieġa twettaq il-prestazzjoni karatteristika tal-kuntratt, il-kuntratt għandu jkun regolat mil-liġi tal-pajjiż li miegħu ikun marbut l-aktar. Sabiex jiġi stabbilit dak il-pajjiż, għandu jitqies, inter alia, jekk il-kuntratt konċernat għandux relazzjoni mill-qrib hafna ma' kuntratt jew kuntratti oħra.
- (22) Fir-rigward ta' l-interpretazzjoni ta' kuntratti dwar it-trasport ta' merkanzija, m'hi mahsuba l-ebda bidla sostantiva fir-rigward tat-tielet sentenza ta' l-Artikolu 4(4) tal-Konvenzjoni ta' Ruma. Konsegwentement, charterparties għal vjaġġ uniku u kuntratti oħra li l-iskop ewlieni tagħhom ikun it-trasport ta' merkanzija għandhom jiġu trattati bħala kuntratti ta' trasport ta' merkanzija. Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, it-terminu "kunsinnatur" għandu jirriferi għal kull persuna li tidhol f'kuntratt ta' trasport mat-trasportatur u t-terminu "trasportatur" għandu jirriferi għall-parti għall-kuntratt li jimpenja ruħu li jittrasporta l-merkanzija, kemm jekk iwettaq it-trasport hu innifsu kif ukoll jekk le.
- (23) Fir-rigward ta' kuntratti konklużi ma' partijiet kunsidrati bħala aktar dgħajfa, huwa xieraq li jiġu protetti permezz ta' regoli ta' konflitt li huma aktar favorevoli għall-interessi tagħhom mir-regoli ġenerali.
- (24) Fir-rigward, aktar partikolarment, ta' kuntratti konsumistiċi, ir-regola tal-konflitt għandha twassal sabiex jitnaqqsu l-ispejjeż għad-deċiżjoni ta' dispużi li jikkonċernaw talbiet li hafna drabi jkunu ta' valur relattivament żgħir, u sabiex jittiehed kont ta' l-iżvilupp tat-teknika ta' bejgħ minn distanza. Il-konsistenza mar-Regolament (KE) Nru 44/2001 teħtieġ, minn naha waħda, li ssir referenza għall-kunċett ta' "attività indirizzata" bħala kondizzjoni għall-applikazzjoni tar-regola li tipprotegi lill-konsumatur u, min-naha l-oħra, li dan il-kunċett jiġi interpretat b'armonija fir-Regolament (KE) Nru 44/2001 u f'dan ir-Regolament, fid-dawl ta' dikjarazzjoni kongunta tal-Kunsill u tal-Kummissjoni dwar l-Artikolu 15 tar-Regolament (KE) Nru 44/2001 li tispeċifika li "sabiex l-Artikolu 15(1)(c) ikun applikabbli, mhuwiex suffiċjenti għal intrapriża li timmira l-attivitàjiet tagħha lejn l-Istat Membru tar-residenza tal-konsumatur, jew lejn numru ta' Stati Membri inkluż dak l-Istat Membru; għandu jun hemm ukoll kuntratt konkluż fil-kuntest ta' l-attivitàjiet tagħha". Id-dikjarazzjoni tgħid ukoll li "s-sempliċi fatt li sit ta' l-Internet ikun aċċessibbli mhuwiex suffiċjenti sabiex l-Artikolu 15 ikun applikabbli, għalkemm ikun fattur li dan is-sit ta' l-Internet iħajjar il-konklużjoni ta' kuntratti minn distanza u li kuntratt ġie effettivament konkluż minn

(1) ĠU C 334, 30.12.2005, p. 1.

(2) ĠU L 145, 30.4.2004, p. 1. Id-Direttiva kif emendata l-aħhar bid-Direttiva 2008/10/KE (ĠU L 76, 19.3.2008, p. 33).

distanza, bi kwalunkwe mezz. F'dan ir-rigward, il-lingwa jew il-munita użata f'dan is-sit ta' l-Internet ma tikkostitwixxix fattur rilevanti".

- (25) Il-konsumaturi għandhom ikunu protetti minn regoli bħal dawn, tal-pajjiż tar-residenza abitwali tagħhom, li minnhom ma tistax issir deroga bi ftehim, sakemm il-kuntratt konsumistiku gie konkluz b'riżultat ta' l-eżerċizzju mill-professjonist ta' l-attivitajiet kummerċjali jew professjonali tiegħu f'dak il-pajjiż partikolari. L-istess protezzjoni għandha tkun garantita jekk il-professjonist, filwaqt li ma jkunx qed jeżerċita l-attivitajiet kummerċjali jew professjonali tiegħu fil-pajjiż fejn il-konsumatur ikollu r-residenza abitwali tiegħu, jindirizza l-attivitajiet tiegħu, bi kwalunkwe mezz, lejn dak il-pajjiż jew lejn diversi pajjiżi, inkluż dak il-pajjiż, u l-kuntratt jiġi konkluz b'riżultat ta' dawn l-attivitajiet.
- (26) Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, servizzi finanzjarji bħal servizzi u attivitajiet ta' investiment u servizzi ancillari provduti minn professjonist lil konsumatur, kif imsemmi fit-Taqsimiet A u B ta' l-Anness I mad-Direttiva 2004/39/KE u kuntratti ta' bejgħ ta' unitajiet f' intrapriżi ta' investiment kollettiv, koperti jew le mid-Direttiva tal-Kunsill 85/611/KEE ta' l-20 ta' Diċembru 1985 dwar koordinazzjoni ta' liġijiet, regolamenti u dispożizzjonijiet amministrattivi relatati ma' intrapriżi għall-investiment kollettiv f'titoli trasferibbli (UCITS) ⁽¹⁾, għandhom ikunu suġġetti għall-Artikolu 6 ta' dan ir-Regolament. Għalhekk, meta ssir referenza għal termini u kondizzjonijiet li jirregolaw il-hruġ jew l-offerti lill-pubbliku ta' titoli trasferibbli jew meta ssir referenza għas-sottoskrizzjoni u l-fidwa ta' unitajiet f'intrapriżi ta' investiment kollettiv, dik ir-referenza għandha tinkludi l-aspetti kollha li jorbtu lil min ikun hariġhom jew offrihom lill-konsumatur, iżda m'għandhomx jinkludu dawk l-aspetti li jinvolvu l-forniment ta' servizzi finanzjarji.
- (27) Għandhom isiru diversi eċċezzjonijiet għar-regola ġenerali dwar l-għażla tal-liġi għall-kuntratti konsumistiċi. Taht eċċezzjoni partikolari ta' dan it-tip, ir-regola ġenerali m'għandhiex tapplika għall-kuntratti relatati ma' drittijiet *in rem* fuq proprjetà immobbli jew ma' kiri ta' tali proprjetà, sakemm il-kuntratt ma jirrelatax mad-dritt li l-proprjetà immobbli tintuża fuq bażi ta' time share fis-sens tad-Direttiva 94/47/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ottubru 1994 dwar il-protezzjoni tax-xerrejja fir-rigward ta' ċerti aspetti ta' kuntratti relatati max-xiri tad-dritt għall-użu tal-proprjetà immobbli fuq bażi ta' timeshare ⁽²⁾.
- (28) Huwa importanti li jiġi żgurat li d-drittijiet u l-obbligazzjonijiet li jikkostitwixxu strument finanzjarju ma jkunux koperti mir-regola ġenerali applikabbli għall-kuntratti konsumistiċi, minhabba li dan jista' jwassal għall-applikabbiltà ta' liġijiet differenti għal kull wiehed mill-istrumenti li jinharġu, u b'hekk tkun qed tinbidel in-natura tagħhom u ma jkunux jistgħu jsiru l-kummerċ u l-offerta fungibbli tagħhom. Bl-istess mod, kull meta jinharġu jew jiġu offruti strumenti bħal dawn, ir-relazzjoni kuntrattwali stabbilita bejn min johroġhom jew joffrihom u l-konsumatur m'għandhiex neċessarjament tkun suġġetta għall-applikazzjoni obbligatorja tal-liġi fejn il-konsumatur ikollu r-residenza abitwali tiegħu, minhabba li jehtieg li tiġi żgurata uniformità fit-termini u l-kondizzjonijiet ta' hruġ jew offerta ta' strument. L-istess raġunament għandu japplika fir-rigward tas-sistemi multilaterali koperti mill-Artikolu 4(1)(h), fejn għandu jiġi żgurat li l-liġi tal-pajjiż tar-residenza abitwali tal-konsumatur ma tinterferixxix mar-regoli applikabbli għall-kuntratti konkluzi fi hdan dawk is-sistemi jew ma' l-operatur ta' sistemi bħal dawn.
- (29) Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, ir-referenzi għad-drittijiet u l-obbligazzjonijiet li jikkostitwixxu t-termini u l-kondizzjonijiet li jirregolaw il-hruġ, l-offerti lill-pubbliku jew offerti ta' take-over ta' titoli trasferibbli u r-referenzi għas-sottoskrizzjoni u l-fidwa ta' unitajiet f'intrapriżi ta' investiment kollettiv għandhom jinkludu t-termini li jirregolaw, inter alia, l-allokkazzjoni ta' titoli jew unitajiet, id-drittijiet fil-każ ta' sottoskrizzjoni eċċessiva, id-drittijiet ta' rtirar u materji simili fil-kuntest ta' l-offerta u kif ukoll dawk il-materji msemmija fl-Artikoli 10, 11, 12 u 13, sabiex b'hekk jiġi żgurat li l-aspetti kuntrattwali rilevanti kollha ta' offerta li jorbtu lil min johroġhom jew min joffrihom lill-konsumatur ikunu regolati b'liġi unika.
- (30) Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, strumenti finanzjarji u titoli trasferibbli huma dawk l-istrumenti msemmija fl-Artikolu 4 tad-Direttiva 2004/39/KE.
- (31) Xejn f'dan ir-Regolament m'għandu jkun ta' hsara għall-operazzjoni ta' arrangament formali magħżul bħala sistema skond l-Artikolu 2, punt (a) tad-Direttiva 98/26/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' Mejju 1998 dwar finalità ta' settlement fis-sistemi ta' settlement ta' pagamenti u titoli ⁽³⁾.
- (32) Minhabba n-natura partikolari tal-kuntratti ta' trasport u l-kuntratti ta' l-assigurazzjoni, għandhom isiru dispożizzjonijiet speċifiċi li jiżguraw livell adegwat ta' protezzjoni ta' passiġġieri u ta' detenturi ta' polza. Għalhekk, l-Artikolu 6 m'għandux japplika fil-kuntest ta' dawk il-kuntratti partikolari.
- (33) Fejn kuntratt ta' assicurazzjoni li ma jkoprix riskju għoli jkopri iżjed minn riskju wiehed, fejn mill-inqas wiehed minnhom ikun fi Stat Membru u mill-inqas wiehed minnhom ikun f'pajjiż terz, ir-regoli speċjali dwar kuntratti ta' l-assigurazzjoni f'dan ir-Regolament għandhom japplikaw biss għar-riskju jew riskji li jinsabu fl-Istat Membru jew l-Istati Membri rilevanti.
- (34) Ir-regola dwar kuntratti individwali ta' impjeg m'għandhiex tippregudika l-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet obbligatorji imprexxindibbli tal-pajjiż fejn jintbagħat l-impjegat skond id-Direttiva 96/71/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Diċembru 1996 dwar l-impjeg ta' haddiema fil-qafas ta' prestazzjoni ta' servizzi ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ ĠU L 375, 31.12.1985, p. 3. Id-Direttiva kif emendata l-aħhar bid-Direttiva 2008/18/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 76, 19.3.2008, p. 42).

⁽²⁾ ĠU L 280, 29.10.1994, p. 83.

⁽³⁾ ĠU L 166, 11.6.1998, p. 45.

⁽⁴⁾ ĠU L 18, 21.1.1997, p. 1.

- (35) L-impjegat m'għandux ikun miċhud mill-protezzjoni mogħtija lil minn dispożizzjonijiet li ma jistgħux jiġu derogati bi ftehim jew li jistgħu biss jiġu derogati għall-benefiċċju tiegħu.
- (36) Fir-rigward tal-kuntratti individwali ta' impjeg, ix-xogħol imwettaq f'pajjiż iehor għandu jkun kunsidrat bhala temporanju jekk l-impjegat ikun mistenni li jerga' lura għax-xogħol fil-pajjiż ta' oriġini wara li jkun wettaq il-kompiti tiegħu f'pajjiż barrani. Il-konkluzjoni ta' kuntratt ġdid ta' impjeg ma' min ihaddem oriġinarjament jew ma' persuna li thaddem li tagħmel parti mill-istess grupp ta' kumpanniji ta' dak li haddem oriġinarjament m'għandhiex tipprekludi lill-impjegat milli jitqies bhala li jwettaq ix-xogħol tiegħu f'pajjiż iehor b'mod temporanju.
- (37) Konsiderazzjonijiet ta' interess pubbliku jiġġustifikaw li l-qrati ta' l-Istati Membri jingħataw il-possibbiltà li, f'ċirkostanzi eċċezzjonali, jiġu applikati eċċezzjonijiet ibbażati fuq l-ordni pubbliku u fuq dispożizzjonijiet obbligatorji prevalenti. Il-kuncett ta' "dispożizzjonijiet obbligatorji prevalenti" għandu jkun distint mill-espressjoni "dispożizzjonijiet li ma jistgħux jiġu derogati bi ftehim" u għandu jkollu interpretazzjoni iktar ristretta.
- (38) Fil-kuntest ta' ċessjoni volontarja, it-terminu "relazzjoni" għandu jagħmilha ċara li l-Artikolu 14(1) japplika wkoll għall-aspetti ta' proprjetà ta' ċessjoni bħal bejn iċ-ċedent u iċ-ċessjonarju f'sistemi legali fejn aspetti bħal dawn huma trattati separatament mill-aspetti taht il-liġi ta' l-obbligazzjonijiet. Madankollu, it-terminu "relazzjoni" m'għandux jinftiehem bhala relatat ma' kwalunkwe relazzjoni bejn iċ-ċedent u iċ-ċessjonarju. B'mod partikolari, m'għandux jinkludi mistoqsijiet preliminari fir-rigward ta' ċessjoni volontarja jew ta' surroga kuntrattwali. It-terminu għandu jkun strettament limitat għall-aspetti li huma direttament rilevanti għaċ-ċessjoni volontarja/surroga kuntrattwali in kwistjoni.
- (39) Iċ-ċertezza ġuridika tehtieg definizzjoni ċara tar-residenza abitwali, speċjalment għall-kumpanniji u persuni ġuridici oħrajn, kemm inkorporati kif ukoll mhux inkorporati. Għall-kuntrarju ta' l-Artikolu 60(1)(c) tar-Regolament (KE) Nru 44/2001, li jistabbilixxi tliet kriterji, ir-regola tal-konflitt tal-liġijiet għandha tiġi limitata għal kriterju wiehed; diversament, ikun impossibbli għall-partijiet li jipprevedu l-liġi applikabbli għas-sitwazzjoni tagħhom.
- (40) Għandha tiġi evitata sitwazzjoni fejn ir-regoli tal-konflitt tal-liġijiet ikunu dispersi bejn diversi strumenti u fejn ikun hemm differenzi bejn dawk ir-regoli. Madankollu dan ir-Regolament m'għandux jeskludi l-possibbiltà ta' inkluzjoni ta' regoli tal-konflitt tal-liġijiet relatati ma' l-obbligazzjonijiet kuntrattwali f'dispożizzjonijiet tal-liġi Komunitarja fir-rigward ta' kwistjonijiet partikolari.
- Dan ir-Regolament m'għandux jippreġudika l-applikazzjoni ta' strumenti oħra li jstipulaw dispożizzjonijiet imfassla sabiex jikkontribwixxu għall-funzjonament korrett tas-suq intern sa fejn dawn ma jkunux jistgħu jiġu applikati b'mod kongunt mal-liġi indikata mir-regoli ta' dan ir-Regolament. L-applikazzjoni ta' dispożizzjonijiet tal-liġi applikabbli indikata mir-regoli ta' dan ir-Regolament m'għandhiex tirrestringi l-moviment liberu ta' merkanzija u ta' servizzi hekk kif regolat mill-istrumenti Komunitarji, bħad-Direttiva 2000/31/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-8 ta' Ġunju 2000 dwar ċerti aspetti legali tas-servizzi minn soċjetà ta' l-informazzjoni, partikolarment il-kummerċ elettroniku, fis-Suq Intern (Direttiva dwar il-kummerċ elettroniku) ⁽¹⁾.
- (41) Ir-rispett ta' l-impenji internazzjonali assunti mill-Istati Membri ifisser li r-Regolament ma għandux jincidi fuq konvenzjonijiet internazzjonali li għalihom Stati Membri jkun Partijiet fil-mument li dan ir-Regolament jiġi adottat. Sabiex ir-regoli isiru iktar aċċessibbli, il-Kummissjoni għandha tippubblika lista tal-konvenzjonijiet rilevanti fil-*Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea* abbażi ta' l-informazzjoni mogħtija mill-Istati Membri.
- (42) Il-Kummissjoni sejra tagħmel proposta lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill fir-rigward tal-proċeduri u l-kondizzjonijiet li tahtom l-Istati Membri jkunu intitolati li jinneogzjaw u jikkonkludu, f'isimhom stess, strumenti ta' ftehim ma' pajjiżi terzi f'kazijiet individwali u eċċezzjonali, fir-rigward ta' kwistjonijiet settorali u li jikkontjenu dispożizzjonijiet dwar il-liġi applikabbli għall-obbligazzjonijiet kuntrattwali.
- (43) Ladarba l-għan ta' dan ir-Regolament ma jstax jintlaħaq b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri u jista' għalhekk, minhabba l-iskala u l-effetti ta' dan ir-Regolament, jintlaħaq aħjar fil-livell Komunitarju, il-Komunità tista' tadotta miżuri, konformement mal-prinċipju ta' sussidjarjetà stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat. Konformement mal-prinċipju ta' proporzjonalità stabbilit f'dak l-Artikolu, dan ir-Regolament ma jmurx lil hinn minn dak li huwa meħtieġ sabiex jintlaħaq dak l-għan.
- (44) Konformement ma' l-Artikolu 3 tal-Protokoll dwar il-pożizzjoni tar-Renju Unit u l-Irlanda anness mat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u mat-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ewropea, l-Irlanda nnotifikat ix-xewqa tagħha li tipparteċipa fl-adozzjoni u fl-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament.
- (45) Skond l-Artikoli 1 u 2 ta' dak il-Protokoll dwar il-pożizzjoni tar-Renju Unit u l-Irlanda, anness mat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u mat-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ewropea, u mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 4 tal-Protokoll imsemmi, ir-Renju Unit ma jipparteċipax fl-adozzjoni ta' dan ir-Regolament u mhux marbut bih jew suġġett għall-applikazzjoni tiegħu.
- (46) Skond l-Artikoli 1 u 2 tal-Protokoll dwar il-pożizzjoni tad-Danimarka anness mat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u mat-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ewropea, id-Danimarka ma tipparteċipax fl-adozzjoni ta' dan ir-Regolament, u mhux marbuta bih jew suġġetta għall-applikazzjoni tiegħu,

Dan ir-Regolament m'għandux jippreġudika l-applikazzjoni ta' strumenti oħra li jstipulaw dispożizzjonijiet imfassla sabiex jikkontribwixxu għall-funzjonament korrett tas-suq intern sa fejn dawn ma jkunux jistgħu jiġu applikati b'mod

⁽¹⁾ ĠU L 178, 17.7.2000, p. 1.

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

KAPITOLU I

AMBITU

Artikolu 1

Ambitu materjali

1. Dan ir-Regolament għandu japplika, f'sitwazzjonijiet li jinvolvu konflitt tal-liġijiet, għal obbligazzjonijiet kuntrattwali f'materji ċivili u kummerċjali.

M'għandux japplika, partikolarment, għal kwistjonijiet fiskali, doganali jew amministrattivi.

2. Dawn li ġejjin huma esklużi mill-ambitu ta' dan ir-Regolament:

- (a) kwistjonijiet li jinvolvu l-istatus jew il-kapaċità ġuridika ta' persuni fiżiċi, minghajr preġudizzju għall-Artikolu 13;
- (b) obbligazzjonijiet li jirriżultaw minn relazzjonijiet familjari u relazzjonijiet meqjusa mil-liġi applikabbli għal tali relazzjonijiet bhala li għandhom effetti komparabbli, inklużi obbligazzjonijiet ta' manteniment;
- (c) obbligazzjonijiet li jirriżultaw minn reġimi ta' proprjetà matrimonjali, reġimi ta' proprjetà ta' relazzjonijiet meqjusa mil-liġi applikabbli għal tali relazzjonijiet bhala li għandhom effett komparabbli ma' dak taż-żwieġ u tas-suċċessjoni;
- (d) obbligazzjonijiet li jirriżultaw minn kambjali, ċekkijiet, u promissory notes kif ukoll minn strumenti negozjabbli oħra sa fejn l-obbligazzjonijiet li jirriżultaw minn dawn l-istrumenti negozjabbli oħra jirriżultaw min-natura negozjabbli tagħhom;
- (e) arrangamenti ta' arbitraġġ u arrangamenti dwar l-għażla tal-qorti;
- (f) kwistjonijiet regolati mil-liġi tal-kumpanniji u entitajiet oħra, inkorporati jew mhux inkorporati, bħall-kostituzzjoni f, permezz ta' reġistrazzjoni jew b'mod ieħor, il-kapaċità ġuridika, l-organizzazzjoni interna jew l-istralċ ta' kumpanniji u entitajiet oħra, inkorporati jew mhux inkorporati, u r-responsabbiltà personali ta' uffiċjali u membri, bhala tali, għall-obbligazzjonijiet tal-kumpannija jew tal-korp;
- (g) il-kwistjoni jekk l-aġent huwiex kapaċi jorbot prinċipal, jew jekk organu huwiex kapaċi jorbot kumpannija jew korp ieħor, inkorporat jew mhux inkorporat, fir-rigward ta' parti terza;
- (h) il-kostituzzjoni ta' trusts u r-relazzjoni bejn settlors, trustees u l-benefiċjarji;
- (i) obbligazzjonijiet li jirriżultaw minn trattativi qabel il-konkluzjoni ta' kuntratt;

(j) kuntratti ta' assigurazzjoni li jirriżultaw minn operazzjonijiet imwettqa minn organizzazzjonijiet diversi minn dawk imsemmija fl-Artikolu 2 tad-Direttiva 2002/83/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Novembru 2002 dwar l-assigurazzjoni fuq il-hajja ⁽¹⁾, li jkollhom l-għan li jipprovdu benefiċċji għal persuni impjegati jew li jahdmu għal rashom u li jkunu parti minn intrapriża jew minn grupp ta' intraprizi, jew assoċjati ma' sengħa jew ma' grupp ta' snajja, fil-każ ta' mewt jew ta' sopravvivenza jew fil-każ li l-attività titwaqqaf jew tiġi ridotta, jew f'każ ta' mard relatat max-xogħol, jew incidenti fuq ix-xogħol.

3. Dan ir-Regolament m'għandux japplika għall-prova u għall-proċedura, minghajr preġudizzju għall-Artikolu 18.

4. F'dan ir-Regolament, it-terminu "Stat Membru" għandu jfisser l-Istati Membri kollha li għalihom japplika dan ir-Regolament. Madankollu, fl-Artikolu 3(4) u fl-Artikolu 7 it-terminu għandu jfisser l-Istati Membri kollha.

Artikolu 2

Applikazzjoni universali

Kwalunkwe liġi speċifikata minn dan ir-Regolament għandha tapplika kemm jekk tkun il-liġi ta' Stat Membru kif ukoll jekk ma tkunx.

KAPITOLU II

REGOLI UNIFORMI

Artikolu 3

Libertà ta' l-għażla

1. Kuntratt għandu jkun regolat mil-liġi magħzula mill-partijiet. L-għażla għandha ssir espressament jew tkun manifestata b'mod ċar permezz tat-termini tal-kuntratt jew taċ-ċirkostanzi tal-każ. Bl-għażla tagħhom, il-partijiet jistgħu jagħzlu l-liġi applikabbli għat-totalità jew għal parti biss tal-kuntratt.

2. Il-partijiet jistgħu jiftiehmu f'kull mument li jissuġġettaw il-kuntratt għal liġi diversa minn dik li preċedentement kienet tirregolah, kemm jekk bhala riżultat ta' għażla preċedenti taht dan l-Artikolu kif ukoll bhala riżultat ta' dispożizzjonijiet oħra ta' dan ir-Regolament. Kwalunkwe bidla, fir-rigward tal-liġi applikabbli, li ssir wara l-konkluzjoni tal-kuntratt, m'għandhiex tippregudika l-validità formali tal-kuntratt taht l-Artikolu 11 jew tincidi fuq id-drittijiet ta' persuni terzi.

3. Fejn l-elementi l-oħra kollha rilevanti għas-sitwazzjoni fil-hin ta' l-għażla jinsabu f'pajjiż divers mill-pajjiż li tiegħu intgħazlet il-liġi, l-għażla tal-partijiet m'għandhiex tippregudika l-applikazzjoni ta' dispożizzjonijiet tal-liġi, ta' dak il-pajjiż l-ieħor, li ma jistgħux jiġu derogati bi ftehim.

4. Fejn l-elementi l-oħra kollha li jkunu rilevanti għas-sitwazzjoni fil-hin ta' l-għażla jinsabu f'wiehed jew aktar Stati Membri, l-għażla tal-partijiet tal-liġi applikabbli diversa minn dik

⁽¹⁾ ĠU L 345, 19.12.2002, p. 1. Id-Direttiva kif emendata l-ahhar bid-Direttiva 2008/19/KE. (ĠU L 76, 19.3.2008, p. 44).

ta' Stat Membru m'għandhiex tippregudika l-applikazzjoni ta' dispożizzjonijiet tal-liġi Komunitarja, fejn xieraq, kif implimentati fl-Istat Membru tal-forum, li ma jistghux jiġu derogati bi ftehim.

5. L-eżistenza u l-validità tal-kunsens tal-partijiet fir-rigward ta' l-għażla tal-liġi applikabbli għandhom jiġu determinati skond id-dispożizzjonijiet ta' l-Artikoli 10, 11 u 13.

Artikolu 4

Liġi applikabbli fin-nuqqas ta' għażla

1. Sa fejn il-liġi applikabbli għall-kuntratt ma ntgħazlitx skond l-Artikolu 3 u minghajr preġudizzju għall-Artikoli 5 sa 8, il-liġi li tirregola l-kuntratt għandha tkun determinata kif ġej:

- (a) kuntratt għall-bejgħ ta' merkanzija għandu jkun regolat mil-liġi tal-pajjiż li fih il-bejgiegħ ikollu r-residenza abitwali tiegħu;
- (b) kuntratt għall-forniment ta' servizzi għandu jkun regolat mil-liġi tal-pajjiż li fih il-fornitur tas-servizz ikollu r-residenza abitwali tiegħu;
- (c) kuntratt relatat ma' dritt *in rem* fuq proprjetà immobbli jew ma' kiri ta' proprjetà immobbli għandu jkun regolat mil-liġi tal-pajjiż li fih tkun tinsab il-proprjetà;
- (d) minkejja l-punt (c), il-kiri ta' proprjetà immobbli konkluz għall-użu privat temporanju għal perjodu ta' mhux aktar minn sitt xhur konsekuttivi għandu jkun regolat mil-liġi tal-pajjiż fejn il-proprjetarju jkollu r-residenza abitwali tiegħu, bil-kondizzjoni li l-kerrej ikun persuna fiżika u jkollu r-residenza abitwali tiegħu fl-istess pajjiż;
- (e) kuntratt ta' konċessjoni għandu jkun regolat mil-liġi tal-pajjiż li fih il-konċessjonarju jkollu r-residenza abitwali tiegħu;
- (f) kuntratt tad-distribuzzjoni għandu jkun regolat mil-liġi tal-pajjiż li fih id-distributtur ikollu r-residenza abitwali tiegħu;
- (g) kuntratt ta' bejgħ ta' oġġetti b'irkant għandu jkun regolat mil-liġi tal-pajjiż fejn isehh l-irkant, jekk tali post ikun jista' jiġi determinat;
- (h) kuntratt konkluz fi hdan sistema multilaterali li tgħaqqad flimkien jew tiffacilita l-għaqda ta' bosta interessi multipli ta' xiri u bejgħ minn partijiet terzi fi strumenti finanzjarji, kif definit fl-Artikolu 4(1), punt (17) tad-Direttiva 2004/39/KE, skond regoli non diskriminatorji u regolat minn liġi waħda, għandu jkun regolat minn dik il-liġi.

2. Fejn il-kuntratt ma jkunx kopert mill-paragrafu 1 jew fejn l-elementi tal-kuntratt ikunu koperti minn aktar minn wiehed mill-punti (a) sa (h) tal-paragrafu 1, il-kuntratt għandu jkun regolat mil-liġi tal-pajjiż fejn il-parti li tkun meħtieġa twettaq il-prestazzjoni li tkun karatteristika tal-kuntratt ikollha r-residenza abitwali tagħha.

3. Meta jidher ċar miċ-ċirkostanzi kollha tal-każ li l-kuntratt huwa manifestament aktar marbut ma' pajjiż divers minn dak indikat fil-paragrafu 1 jew fil-paragrafu 2, għandha tapplika l-liġi ta' dak il-pajjiż l-iehor.

4. Meta l-liġi applikabbli ma tkunx tista' tiġi determinata skond il-paragrafu 1 jew il-paragrafu 2, il-kuntratt għandu jkun regolat mil-liġi tal-pajjiż li miegħu għandu l-eqreb rabta.

Artikolu 5

Kuntratti ta' trasport

1. Sa fejn il-liġi applikabbli għal kuntratt ta' trasport ta' merkanzija ma ġietx magħzula skond l-Artikolu 3, il-liġi applikabbli għandha tkun il-liġi tal-pajjiż li fih it-trasportatur ikollu r-residenza abitwali tiegħu, bil-kondizzjoni li l-post tar-riċezzjoni jew il-post tal-kunsinna jew ir-residenza abitwali tal-kunsinnatur ikunu wkoll f'dak il-pajjiż. Jekk dawk ir-rekwiziti ma jiġux sodisfatti, għandha tapplika l-liġi tal-pajjiż tal-kunsinna kif ġie miftiehem bejn il-partijiet.

2. Sa fejn il-liġi applikabbli għal kuntratt ta' trasport ta' passigġieri ma ġietx magħzula mill-partijiet skond it-tieni subparagrafu, il-liġi applikabbli għandha tkun il-liġi tal-pajjiż li fih il-passigġier ikollu r-residenza abitwali tiegħu, bil-kondizzjoni li l-post ta' tluq jew il-post tad-destinazzjoni jkunu f'dak il-pajjiż. Jekk dawn ir-rekwiziti ma jiġux sodisfatti, għandha tapplika l-liġi tal-pajjiż fejn it-trasportatur ikollu r-residenza abitwali tiegħu.

Fir-rigward tal-liġi applikabbli għal kuntratt ta' trasport ta' passigġieri skond l-Artikolu 3, il-partijiet jistgħu jagħzlu biss il-liġi tal-pajjiż fejn:

- (a) il-passigġier ikollu r-residenza abitwali tiegħu; jew
- (b) it-trasportatur ikollu r-residenza abitwali tiegħu; jew
- (c) it-trasportatur ikollu l-post ta' l-amministrazzjoni ċentrali tiegħu; jew
- (d) ikun hemm il-post tat-tluq; jew
- (e) ikun hemm il-post tad-destinazzjoni;

3. Fejn jidher ċar miċ-ċirkostanzi kollha tal-każ li, fin-nuqqas ta' għażla ta' liġi, il-kuntratt huwa manifestament aktar marbut ma' pajjiż divers minn dak indikat fil-paragrafu 1 jew fil-paragrafu 2, għandha tapplika l-liġi ta' dak il-pajjiż l-iehor.

Artikolu 6

Kuntratti ta' konsum

1. Bla hsara għall-Artikoli 5 u 7, kuntratt konkluz minn persuna fiżika għal skop li jista' jitqies bħala mhux relatat mas-sengħa jew professjoni tagħha ("il-konsumatur"), ma' persuna

ohra li taġixxi fl-eżerċizzju tas-sengha jew professjoni tagħha ("il-professionist") għandu jkun regolat mil-liġi tal-pajjiż fejn il-konsumatur ikollu r-residenza abitwali tiegħu, bil-kondizzjoni li:

- (a) il-professionist jeżerċita l-attivitajiet kummerċjali jew professjonali tiegħu fil-pajjiż fejn il-konsumatur ikollu r-residenza abitwali tiegħu, jew
- (b) bi kwalunkwe mezz, jindirizza dawn l-attivitajiet lejn dak il-pajjiż jew lejn diversi pajjiżi inkluż dak il-pajjiż,

u li l-kuntratt jaqa' fl-ambitu ta' dawn l-attivitajiet.

2. Minkejja l-paragrafu 1, il-partijiet jistgħu jagħzlu l-liġi applikabbli għal kuntratt li tissodisfa r-rekwiżiti tal-paragrafu 1, skond l-Artikolu 3. Tali għażla, madankollu, ma tistax twassal sabiex iċċaħhad lill-konsumatur mill-protezzjoni mogħtija lillu minn dispożizzjonijiet li ma jistgħux jiġu derogati bi ftehim taħt il-liġi li, fin-nuqqas ta' l-għażla, kienet tkun applikabbli abbażi tal-paragrafu 1.

3. Jekk ir-rekwiżiti fil-paragrafu 1(a) jew (b) ma jiġux sodisfatti, il-liġi applikabbli għal kuntratt bejn konsumatur u professionist għandha tiġi determinata skond l-Artikoli 3 u 4.

4. Il-paragrafi 1 u 2 ma għandhomx japplikaw għal dawn il-kuntratti:

- (a) kuntratti għall-forniment ta' servizzi fejn is-servizzi dovuti lill-konsumatur għandhom jiġu fornuti esklussivament f'pajjiż divers minn dak li fih huwa jkollu r-residenza abitwali tiegħu;
- (b) kuntratt ta' trasport divers minn kuntratt relatat ma' vjaġġ b'kolloxx kompriż fis-sens tad-Direttiva tal-Kunsill 90/314/KEE tat-13 ta' Ġunju 1990 dwar il-vjaġġi kolloxx kompriż, il-vaganzi kolloxx kompriż u t-tours kolloxx kompriż ⁽¹⁾;
- (ċ) kuntratt relatat ma' dritt *in rem* fuq proprjetà immobbli jew ma' kiri ta' proprjetà immobbli divers minn kuntratt relatat ma' dritt ta' użu ta' proprjetajiet immobbli fuq bażi ta' timeshare fis-sens tad-Direttiva 94/47/KE;
- (d) drittijiet u obligazzjonijiet li jikkostitwixxu strument finanzjarju u drittijiet u obligazzjonijiet li jikkostitwixxu t-termini u l-kondizzjonijiet li jirregolaw il-ħruġ jew l-offerta lill-pubbliku u offerti pubbliċi ta' take-over ta' titoli trasferibbli, u s-sottoskrizzjoni u l-fidwa ta' unitajiet fintrapriżi ta' investiment kollettiv sa fejn dawn l-attivitajiet ma jikkostitwixxux forniment ta' servizz finanzjarju;
- (e) kuntratt konkluż fi hdan it-tip ta' sistema li taqa' fl-ambitu ta' l-Artikolu 4(1)(h).

⁽¹⁾ ĠU L 158, 23.6.1990, p. 59.

Artikolu 7

Kuntratti ta' assigurazzjoni

1. Dan l-Artikolu għandu japplika għal kuntratti msemmija fil-paragrafu 2, irrispettivament minn jekk ir-riskju kopert ikunx jinsab fi Stat Membru jew le, u għall-kuntratti ta' l-assigurazzjoni l-ohrajn kollha li jkopru riskji li jkunu jinsabu fit-territorju ta' l-Istati Membri. Dan m'għandux japplika għal kuntratti ta' riassigurazzjoni.

2. Kuntratt ta' assigurazzjoni li jkopri riskju kbir kif definit fl-Artikolu 5(d) ta' l-Ewwel Direttiva 73/239/KEE tal-Kunsill ta' L-24 ta' Lulju 1973 dwar il-koordinazzjoni ta' liġijiet, regolamenti u dispożizzjonijiet amministrattivi li jirrigwardaw il-bidu u t-twettiq tan-negozju ta' l-assigurazzjoni diretta barra mill-assigurazzjoni tal-hajja ⁽²⁾ għandu jiġi regolat mil-liġi magħżula mill-partijiet skond l-Artikolu 3 ta' dan ir-Regolament.

Sa fejn il-liġi applikabbli ma tkunx intgħażlet mill-partijiet, il-kuntratt ta' l-assigurazzjoni għandu jkun regolat mil-liġi tal-pajjiż fejn l-assiguratur ikollu r-residenza abitwali tiegħu. Meta miċ-ċirkostanzi kollha tal-każ ikun jidher ċar li l-kuntratt ikun manifestament aktar marbut ma' pajjiż iehor, għandha tapplika l-liġi ta' dak il-pajjiż.

3. Fil-każ ta' kuntratt ta' assigurazzjoni divers minn kuntratt li jaqa' fl-ambitu tal-paragrafu 2, huma biss il-liġijiet li gejjin li jistgħu jintgħażlu mill-partijiet skond l-Artikolu 3:

- (a) il-liġi ta' kwalunkwe Stat Membru fejn ikun jinsab ir-riskju fiż-żmien tal-konklużjoni tal-kuntratt;
- (b) il-liġi tal-pajjiż fejn id-detentur tal-polza ikollu r-residenza abitwali tiegħu;
- (ċ) fil-każ ta' assigurazzjoni tal-hajja, il-liġi ta' l-Istat Membru li tiegħu ikun ċittadin id-detentur tal-polza;
- (d) għal kuntratti ta' assigurazzjoni li jkopru riskji limitati għal avvenimenti li jiġru fxi Stat Membru divers mill-Istat Membru li fih ikun jinsab ir-riskju, il-liġi ta' dak l-Istat Membru;
- (e) fejn id-detentur tal-polza permezz ta' kuntratt li jaqa' fl-ambitu ta' dan il-paragrafu, jeżerċita attività kummerċjali jew industrijali jew professjoni libera u l-kuntratt ta' assigurazzjoni jkopri żewġ riskji jew iktar li jkunu konnessi ma' dawk l-attivitajiet u jkunu jinsabu fi Stati Membri differenti, il-liġi ta' kwalunkwe wiehed mill-Istati Membri konċernati jew il-liġi tal-pajjiż li fih tinsab ir-residenza abitwali tad-detentur tal-polza.

Fejn, fil-każijiet stipulati fil-punti (a), (b) jew (e), l-Istati Membri msemmija jagħtu libertà ta' l-għażla akbar fir-rigward tal-liġi applikabbli għall-kuntratt ta' l-assigurazzjoni, il-partijiet jistgħu jiehdu vantaġġ minn dik il-libertà.

⁽²⁾ ĠU L 228, 16.8.1973, p. 3. Id-Direttiva kif emendata l-aħħar bid-Direttiva 2005/68/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 323, 9.12.2005, p. 1).

Sa fejn il-liġi applikabbli għal kuntratt ma gietx magħzula mill-partijiet skond dan il-paragrafu, tali kuntratt għandu jkun regolat mil-liġi ta' l-Istat Membru li fih ikun jinsab ir-riskju fiż-żmien tal-konkluzjoni tal-kuntratt.

4. Ir-regoli addizzjonali li ġejjin għandhom japplikaw għal kuntratti ta' assigurazzjoni li għalihom Stat Membru jimponi obbligu li ssir assigurazzjoni:

- (a) il-kuntratt ta' assigurazzjoni m'għandux jissodisfa l-obbligu li ssir assigurazzjoni sakemm ma jkunx jikkonforma mad-dispożizzjonijiet speċifiċi konnessi ma' dik l-assigurazzjoni stipulata mill-Istat Membru li jimponi l-obbligu. Fejn il-liġi ta' l-Istat Membru li fih jinsab ir-riskju u l-liġi ta' l-Istat Membru li jimponi l-obbligu li ssir assigurazzjoni jikkontradixxu lil xulxin, din ta' l-aħhar għandha tipprevalixxi;
- (b) b'deroga mill-paragrafi 2 u 3, Stat Membru jista' jstipula li l-kuntratt ta' assigurazzjoni jkun regolat mil-liġi ta' l-Istat Membru li jimponi l-obbligu li ssir assigurazzjoni.

5. Għall-finijiet tat-tielet subparagrafu tal-paragrafu 3, u tal-paragrafu 4, meta l-kuntratt ikopri riskji li jinsabu f'aktar minn Stat Membru wiehed, il-kuntratt għandu jitqies bhala kuntratt li jikkonstitwixxi diversi kuntratti li kull wiehed minnhom jirrelata ma' Stat Membru wiehed biss.

6. Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, il-pajjiż li jkun jinsab fih ir-riskju għandu jiġi determinat skond l-Artikolu 2(d) tat-Tieni Direttiva 88/357/KEE tal-Kunsill tat-22 ta' Gunju 1988 dwar il-koordinazzjoni ta' liġijiet, regolamenti u dispożizzjonijiet amministrattivi li għandhom x'jaqsmu ma'assigurazzjoni diretta ta' xort oħra minn assigurazzjoni tal-hajja u li jstipulaw id-dispożizzjonijiet li jiffacilitaw l-eżerċizzju effettiv tal-libertà li jiġu pprovduti servizzi ⁽¹⁾ u, fil-każ ta' l-assigurazzjoni tal-hajja, il-pajjiż li fih ikun jinsab ir-riskju għandu jkun il-pajjiż ta' l-impenn fis-sens ta' l-Artikolu 1(1)(g) tad-Direttiva 2002/83/KE.

Artikolu 8

Kuntratti individwali ta' impjeg

1. Kuntratt individwali ta' impjeg għandu jkun regolat mil-liġi magħzula mill-partijiet skond l-Artikolu 3. Madankollu, tali għażla ma tistax twassal li ċċaħhad l-impjegat mill-protezzjoni mogħtija lil permezz ta' dispożizzjonijiet li ma jstgħux jiġu derogati bi ftehim taht il-liġi li, fin-nuqqas ta' għażla, kienet tkun applikabbli skond il-paragrafi 2, 3 u 4 ta' dan l-Artikolu.

2. Sa fejn il-liġi applikabbli għall-kuntratt individwali ta' l-impjeg ma ntgħażlitx mill-partijiet, il-kuntratt għandu jkun regolat mil-liġi tal-pajjiż li fih jew, fin-nuqqas ta' dan, li minnu l-impjegat abitwalment jeżerċita l-impjegat tiegħu fl-eżekuzzjoni tal-kuntratt. Il-pajjiż li fih ix-xogħol abitwalment jitwettagħ m'għandux jitqies li nbidel jekk il-persuna tiġi impjegata temporanjament fpajjiż ieħor.

⁽¹⁾ ĠU L 172, 4.7.1988, p. 1. Direttiva kif emendata l-aħhar mid-Direttiva 2005/14/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 149 tal- 11.6.2005, p. 14).

3. Fejn il-liġi applikabbli ma tkunx tista' tiġi determinata skond il-paragrafu 2, il-kuntratt għandu jkun regolat mil-liġi tal-pajjiż fejn ikun jinsab in-negozju li fih ġie impjegat.

4. Fejn mit-totalità ta' ċirkostanzi jirriżulta li l-kuntratt ta' impjegat ikun aktar marbut ma' pajjiż divers minn dak indikat fil-paragrafu 2 jew 2a, għandha tapplika l-liġi ta' dak il-pajjiż l-ieħor.

Artikolu 9

Dispożizzjonijiet obligatorji prevalenti

1. Id-dispożizzjonijiet obligatorji prevalenti huma dispożizzjonijiet li r-rispett tagħhom huwa meqjus bhala kruċjali minn pajjiż għas-salvagwardja ta' l-interessi pubbliċi tiegħu, bhall-organizzazzjoni politika, soċjali jew ekonomika tiegħu, tant li dawn ikunu applikabbli fi kwalunkwe sitwazzjoni li taqa' fl-ambitu tagħhom, irrISPETTIVAMENT mill-liġi applikabbli għall-kuntratt skond dan ir-Regolament.

2. Xejn f'dan ir-Regolament m'għandu jirrestringi l-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet obligatorji prevalenti tal-liġi tal-forum.

3. Jista' jingħata effett lid-dispożizzjonijiet obligatorji prevalenti tal-liġi tal-pajjiż fejn l-obbligazzjonijiet li jirriżultaw mill-kuntratt jkunu jridu jitwettqu jew ikunu twettqu, sa fejn dawn dispożizzjonijiet obligatorji prevalenti jagħmlu illegali t-twettiq tal-kuntratt. Sabiex jiġi deċiż jekk għandux jingħata effett lil dawn id-dispożizzjonijiet, għandhom jitqiesu n-natura u l-għan tagħhom kif ukoll il-konsegwenzi li ġejjin mill-applikazzjoni jew min-nuqqas ta' applikazzjoni tagħhom.

Artikolu 10

Kunsens u validità materjali

1. L-eżistenza u l-validità ta' kuntratt jew ta' dispożizzjoni ta' kuntratt għandhom jiġu determinati mil-liġi li tkun applikabbli għalih taht dan ir-Regolament kieku l-kuntratt jew id-dispożizzjoni kienu validi.

2. Madankollu, sabiex parti tistabbilixxi li ma tkunx tat il-kunsens tagħha, tista' tirriferi għal-liġi tal-pajjiż li fih ikollha r-residenza abitwali tagħha jekk miċ-ċirkostanzi jirriżulta li ma jkunx raġonevoli li jiġi determinat l-effett tal-komportament ta' tali parti skond il-liġi speċifikata fil-paragrafu 1.

Artikolu 11

Validità formali

1. Kuntratt konkluz bejn persuni li jkunu jew li jkollhom l-agenti tagħhom fl-istess pajjiż fiż-żmien tal-konkluzjoni huwa

formalment validu jekk jissodisfa l-kondizzjonijiet formali tal-liġi li tirregolah sostantivament taht dan ir-Regolament jew tal-liġi tal-pajjiż li fih gie konkluz.

2. Kuntratt konkluz bejn persuni li jkunu jew li jkollhom l-aġenti taghhom f'pajjiżi differenti fiż-żmien tal-konkluzjoni tiegħu huwa formalment validu jekk jissodisfa r-rekwiżiti formali tal-liġi li tirregolah sostantivament taht dan ir-Regolament, jew tal-liġi tal-pajjiżi fejn kwalunkwe wiehed mill-partijiet jew l-aġenti taghhom ikunu preżenti fil-mument tal-konkluzjoni, jew tal-liġi tal-pajjiż fejn kwalunkwe wiehed mill-partijiet kellu r-residenza abitwali tiegħu f'dak iż-żmien.

3. Att unilaterali mahsub li jkollu effett ġuridiku fir-rigward ta' kuntratt eżistenti jew kontemplat huwa formalment validu jekk jissodisfa l-kondizzjonijiet formali tal-liġi li tirregolah sostantivament taht dan ir-Regolament jew il-liġi tal-pajjiż li fih twettaq l-att, jew tal-liġi tal-pajjiż fejn il-persuna li wettqitu jkollha r-residenza abitwali taghhha f'dak iż-żmien.

4. Id-dispożizzjonijiet tal-paragrafi 1, 2 u 3 ta' dan l-Artikolu ma japplikawx għall-kuntratti li jaqgħu fl-ambitu ta' l-Artikolu 6. Il-forma ta' dawn il-kuntratti għandha tiġi rregolata mil-liġi tal-pajjiż fejn il-konsumatur ikollu r-residenza abitwali tiegħu.

5. Minkejja d-dispożizzjonijiet tal-paragrafi 1 sa 4, kuntratt li l-oġġett tiegħu ikun dritt *in rem* fuq proprjetà immobbli jew kiri ta' proprjetà immobbli għandu jkun suġġett għar-rekwiżiti formalistiċi tal-liġi tal-pajjiż fejn tinsab il-proprjetà jekk skond din il-liġi

- (a) dawk ir-rekwiżiti huma imposti irrispettivament mill-pajjiż li fih il-kuntratt gie konkluz u irrispettivament mil-liġi li tirregola l-kuntratt, u
- (b) dawk ir-rekwiżiti ma jistgħux jiġu derogati bi ftehim.

Artikolu 12

Ambitu tal-liġi applikabbli

1. Il-liġi applikabbli għal kuntratt skond dan ir-Regolament għandha tirregola partikolarment:

- (a) l-interpretazzjoni tiegħu;
- (b) it-tweqqiq tiegħu;
- (c) fil-limiti tas-setgħat mogħtija lill-qorti mil-liġi proċedurali tagħha, il-konsegwenzi tal-ksur totali jew parzjali ta' l-obbligazzjonijiet, inkluza l-istima tad-danni sa fejn din tkun rregolata minn regoli tal-liġi;
- (d) il-modi varji ta' terminazzjoni ta' l-obbligazzjonijiet, kif ukoll il-preskrizzjoni ta' l-azzjonijiet;
- (e) il-konsegwenzi tan-nullità tal-kuntratt.

2. Fir-rigward tal-modalitajiet ta' tweqqiq u l-miżuri li għandhom jittiehdu mill-kreditur fil-każ ta' tweqqiq defiċjenti, għandu jittiehed kont tal-liġi tal-pajjiż fejn isehh it-tweqqiq.

Artikolu 13

Inkapaċità

F'kuntratt konkluz bejn persuni li jinsabu fl-istess pajjiż, persuna fiżika li jkollha l-kapaċità skond il-liġi ta' dak il-pajjiż tista' tinvoka l-inkapaċità tagħha li tirriżulta minn liġi ta' pajjiż ieħor biss jekk il-parti l-oħra kienet konxja ta' dik l-inkapaċità fil-mument tal-konkluzjoni tal-kuntratt jew ma kinitx konxja ta' dan minhabba negliġenza.

Artikolu 14

Ċessjoni volontarja u surroga kuntrattwali

1. Ir-relazzjoni bejn iċ-ċedent u ċ-ċessjonarju f'ċessjoni volontarja jew surroga kuntrattwali ta' dritt kontra persuna oħra ("id-debitur") għandha tkun rregolata mil-liġi li tapplika għall-kuntratt bejn iċ-ċedent u ċ-ċessjonarju taht dan ir-Regolament.

2. Il-liġi li tirregola dritt ċedut jew surrogat għandha tiddetermina ċ-ċessjonabbiltà tiegħu, ir-relazzjoni bejn iċ-ċessjonarju u d-debitur, il-kondizzjonijiet li tahtom iċ-ċessjoni jew is-surroga tista' tiġi invokati kontra d-debitur u jekk l-obbligazzjonijiet tad-debitur ġewx eżegwiti jew le.

3. Il-kunċett ta' ċessjoni f'dan l-Artikolu jinkludi trasferimenti diretti ta' drittijiet, trasferimenti ta' drittijiet permezz ta' garanziji u ta' rahan jew drittijiet oħrajn ta' garanzija.

Artikolu 15

Surroga ġuridika

Fejn persuna ("il-kreditur") ikollha dritt kuntrattwali kontra oħra ("id-debitur") u persuna terza jkollha l-obbligu li tissodisfa lill-kreditur, jew fil-fatt issodisfat lill-kreditur fit-tweqqiq ta' dak l-obbligu, il-liġi li tirregola l-obbligu tal-persuna terza li tissodisfa lill-kreditur għandha tiddetermina jekk u sa liema punt il-persuna terza jkollha l-jedd li teżerċita kontra d-debitur d-drittijiet li l-kreditur kellu kontra d-debitur taht il-liġi li tirregola r-relazzjoni taghhom.

Artikolu 16

Pluralità ta' debituri

Jekk kreditur ikollu pretensjoni kontra diversi debituri li jkunu marbuta mill-istess pretensjoni, u wiehed mid-debituri diġà ssodisfa l-pretensjonifis-shih jew parzjalment, il-liġi li tirregola l-obbligazzjoni tad-debitur lejn il-kreditur għandha tirregola ukoll

id-dritt tad-debitur li jitlob adempiment mid-debituri l-oħra. Id-debituri l-oħra jistgħu jeċċepixxu d-difiżi li kellhom kontra l-kreditur sal-limitu permess mil-liġi li tirregola l-obbligazzjonijiet tagħhom lejn il-kreditur.

Artikolu 17

TPAĊIJA

Meta d-dritt għal tpaċija ma jkunx miftiehem mill-partijiet, it-tpaċija għandha tkun regolata mil-liġi applikabbli għal dak id-dritt li kontribwi tigi eċċepita t-tpaċija.

Artikolu 18

ONERU TAL-PROVA

1. Il-liġi li tirregola obbligazzjoni kuntrattwali taht dan ir-Regolament għandha tapplika sa fejn, f'materji ta' obbligazzjonijiet kuntrattwali, hija tinkludi regoli li jstabbilixxu preżunzjonijiet ta' liġi jew li jiddeterminaw l-oneru tal-prova.

2. Kuntratt jew att maħsub li jkollu effett ġuridiku jistgħu jiġu ppruvati b'kull mod ta' prova rikonossut mil-liġi tal-forum jew minn kwalunkwe waħda mil-liġijiet imsemmija fl-Artikolu 11 li tahtha dak il-kuntratt jew att ikun formalment validu, sakemm dan il-mod ta' prova jista' jiġi amministrat mill-forum.

KAPITOLU III

DISPOŻIZZJONIJET OHRAJN

Artikolu 19

RESIDENZA ABITWALI

1. Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, ir-residenza abitwali ta' kumpanniji u entitajiet oħra, inkorporati jew mhux inkorporati, għandha tkun il-post ta' l-amministrazzjoni ċentrali.

Ir-residenza abitwali ta' persuna fiżika fil-kors ta' l-eżerċizzju ta' l-attività professjonali tagħha għandha tkun il-post prinċipali tan-negozju tagħha.

2. Fejn il-kuntratt jiġi konkluż fil-kors ta' l-operazzjoni ta' fergħa, aġenzija jew ta' kwalunkwe stabbiliment ieħor, jew jekk, skond il-kuntratt, il-prestazzjoni tkun ir-responsabbiltà ta' tali fergħa, aġenzija jew stabbiliment, il-post fejn il-fergħa, l-aġenzija jew kwalunkwe stabbiliment ieħor ikunu jinsabu għandu jitqies bhala l-post ta' residenza abitwali.

3. Għall-finijiet tad-determinazzjoni tar-residenza abitwali, iż-żmien rilevanti għandu jkun iż-żmien meta jiġi konkluż il-kuntratt.

Artikolu 20

ESKLUŻJONI TA' RENVOI

L-applikazzjoni tal-liġi, ta' kwalunkwe pajjiż, speċifikata minn dan ir-Regolament tfisser l-applikazzjoni tar-regoli tal-liġi fis-

sehh f'dak il-pajjiż minbarra r-regoli tal-liġi internazzjonali privata tiegħu, sakemm ma jkunx stipulat mod ieħor f'dan ir-Regolament.

Artikolu 21

ORDNI PUBBLIKU TAL-FORUM

L-applikazzjoni ta' dispożizzjoni tal-liġi, ta' kwalunkwe pajjiż, speċifikata minn dan ir-Regolament tista' tigi miċhuda biss jekk tali applikazzjoni tkun manifestament inkompatibbli ma' l-ordni pubbliku tal-forum.

Artikolu 22

STATI B'AKTAR MINN SISTEMA ĠURIDIKA WAĦDA

1. Fejn Stat ikun fih diversi unitajiet territorjali li kull waħda minnhom ikollha r-regoli proprji tagħha fil-qasam ta' obbligazzjonijiet kuntrattwali, kull unità territorjali għandha titqies bhala pajjiż għall-finijiet tad-determinazzjoni tal-liġi applikabbli taht dan ir-Regolament.

2. Stat Membru fejn unitajiet territorjali differenti jkollhom ir-regoli ġuridici proprji tagħhom fir-rigward ta' obbligazzjonijiet kuntrattwali m'għandux ikun marbut li japplika dan ir-Regolament għal konflitti biss bejn il-liġijiet ta' dawn l-unitajiet.

Artikolu 23

RELAZZJONI MA' DISPOŻIZZJONIJET OHRAJN TAL-LIĠI KOMUNITARJA

Bl-eċċezzjoni ta' l-Artikolu 7, dan ir-Regolament m'għandux jippreġudika l-applikazzjoni ta' dispożizzjonijiet tal-liġi Komunitarja li, fir-rigward ta' kwistjonijiet partikolari, jistipulaw regoli tal-konflitt tal-liġijiet relatati ma' obbligazzjonijiet kuntrattwali.

Artikolu 24

RELAZZJONI MAL-KONVENZJONI TA' RUMA

1. Dan ir-Regolament għandu jissostitwixxi l-Konvenzjoni ta' Ruma fl-Istati Membri, hlief fir-rigward tat-territorji ta' l-Istati Membri li jaqgħu fl-ambitu territorjali ta' dik il-Konvenzjoni u li għalihom dan ir-Regolament ma japplikax skond l-Artikolu 299 tat-Trattat.

2. Sa fejn dan ir-Regolament jissostitwixxi d-dispożizzjonijiet tal-Konvenzjoni ta' Ruma, kwalunkwe referenza għall-Konvenzjoni għandha titqies bhala referenza għal dan ir-Regolament.

Artikolu 25

RELAZZJONI MA' KONVENZJONIJET INTERNAZZJONALI EŻISTENTI

1. Dan ir-Regolament m'għandux jippreġudika l-applikazzjoni ta' konvenzjonijiet internazzjonali li għalihom ikunu Partijiet Stat Membru jew aktar meta jiġi adottat dan ir-Regolament u li jstipulaw regoli tal-konflitt tal-liġijiet fir-rigward ta' obbligazzjonijiet kuntrattwali.

2. Madankollu, dan ir-Regolament għandu, bħal bejn Stati Membri, ikollu preċedenza fuq konvenzjonijiet konklużi eskklusivament bejn żewġ Stati Membri jew aktar sa fejn dawn il-konvenzjonijiet jikkonċernaw materji regolati minn dan ir-Regolament.

Artikolu 26

Lista ta' Konvenzjonijiet

1. Sas-17 ta' Ġunju 2009, l-Istati Membri għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni dwar il-konvenzjonijiet imsemmija fil-Artikolu 25(1). Wara dik id-data, l-Istati Membri għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni dwar id-denunzji kollha ta' dawn il-konvenzjonijiet.

2. Fi żmien sitt xhur mir-riċezzjoni tan-notifiki msemmija fil-paragrafu 1, il-Kummissjoni għandha tippubblika fil-*Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea*

- a) lista tal-konvenzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1;
- b) id-denunzji msemmija fil-paragrafu 1.

Artikolu 27

Klawsola ta' revizzjoni

1. Sas-17 ta' Ġunju 2013, il-Kummissjoni għandha tippreżenta lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill u lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew rapport dwar l-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament. Jekk ikun il-każ, ir-rapport għandu jkun akkumpanjat minn proposti għall-emendament ta' dan ir-Regolament. Ir-rapport għandu jinkludi:

- (a) studju dwar il-liġi applikabbli għall-kuntratti ta' l-assigurazzjoni u stima ta' l-impatt tad-dispożizzjonijiet maħsuba li jiġu introdotti, jekk ikun hemm; u

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri skond it-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea.

Magħmul fi Strasburgu, 17 ta' Ġunju 2008.

Għall-Parlament Ewropew
Il-President
H. G. PÖTTERING

Għall-Kunsill
Il-President
J. LENARČIČ

- (b) evalwazzjoni dwar l-applikazzjoni ta' l-Artikolu 6, partikolarment dwar il-koerenza tal-liġi Komunitarja fil-qasam tal-protezzjoni tal-konsumatur.

2. Sas-17 ta' Ġunju 2010, il-Kummissjoni għandha tippreżenta lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill u lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew rapport dwar il-kwistjoni ta' l-effikaċja ta' ċessjoni jew surroga ta' dritt kontra terzi persuni u l-prijorità tad-dritt ċedut jew surrogat fuq dritt ta' persuna oħra. Ir-rapport għandu jkun akkumpanjat, jekk ikun il-każ, minn proposta għall-emendament ta' dan ir-Regolament u minn stima ta' l-impatt tad-dispożizzjonijiet maħsuba li jiġu introdotti.

Artikolu 28

Applikazzjoni temporali

Dan ir-Regolament għandu japplika għal kuntratti konklużi wara is-17 ta' Diċembru 2009.

KAPITOLU IV

DISPOŻIZZJONIJET FINALI

Artikolu 29

Dhul fis-seħh u applikazzjoni

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħh fl-għoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu fil-*Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea*.

Dan ir-Regolament għandu japplika mis-17 ta' Diċembru 2009 hliet għall-Artikolu 26 li għandu japplika mis-17 ta' Ġunju 2009.